

O. Stanko Poderžaj DJ je v Bengaliji po-
zidal in organiziral več važnih šol. Tu je
ob blagoslovitvi temeljnega kamna ene
od njih, skupaj z arhitektom in gradbeniki.

KM

12 — DECEMBER — 1970

KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS

MISIONEROS NO SON EVADIDOS

Evadidos, ¿de qué? ¿De nuestros grandes problemas religiosos y sociales de aquí? ¿Evadidos de la urgente tarea de apagar el fuego que arde en nuestras casas? ¿Evadidos del frente de lucha en que, por hambre y sed de justicia, se bate nuestro compromiso cristiano? Hace falta mucha ignorancia y mucha superficialidad para no advertir que en las misiones el fuego es mayor, la lucha más radical y los problemas religiosos y sociales mucho más graves y enmarañados. Por grande que sea nuestra postración bajo muchos aspectos y en muchos campos, en las tierras de misión —tierras del Tercer Mundo— es mayor la humillación y el rebajamiento que en su dignidad humana sufren millones de hombres.

LO SOCIAL Y LO MISIONAL

El misionero no es un anacrónico, un hombre fuera de tiempo. Todas las ideas, criterios, ansiedades, llamadas al compromiso que experimentan aquí los mejores, son principios rectores que el misionero comparte y vive cuando se traslada de su tierra a las tierras de misión. A las veces nos imaginamos al misionero como un hombre tan entregado a la proclamación del Evangelio entre los no-cristianos que llega a desinteresarse casi por completo de las exigencias entrañadas en ese mismo Evangelio que proclama. Le vemos tan dado a la acción de asistencia a los necesitados, tan volcado sobre las escuelas y dispensarios, colegios y hospitales para las gentes que precisan de cultura, alimentos y medicinas que se nos antoja ajeno a lo que aquí conocemos como llamadas de la justicia. Nada más falso que esta "angelical" y descarnada imagen del misionero. Hombre de nuestros días, formado codo con codo en nuestros mismos centros de estudio, compañero de nuestras inquietudes hasta hace unas horas, cuanto a nosotros nos revoluciona y rebela, le revoluciona y rebela igualmente a él; y por cuanto lo que él deberá denunciar proféticamente, arrasar y tirar por los suelos es mucho más injusto y grave que las injusticias y servidumbres que atentan a nuestros pueblos, ¿cómo ver en el misionero al apóstol que pasa indiferente ante tales situaciones de alienación? El hecho de entregarse a la proclamación del Evangelio ¿tiene sentido alguno si tal proclamación no deriva en la afirmación concreta de unos compromisos para conformar la sociedad según el proyecto de Dios? ¿Y de cuándo a acá la asistencia a los necesitados tiene que ser necesariamente un obstáculo para advertir y comprometerse con las exigencias de la justicia? ¿Puede uno "evadirse" a un cristianismo desencarnado e incomprometido cuando la existencia del cristiano tiene que desenvolverse en un ambiente, donde la dignidad del hombre se encuentra alienada? El confort y la comodidad de amplios sectores de nuestra sociedad puede hacer olvidar a más de un cristiano que unos metros más afuera, en nuestras mismas ciudades, hay muchos hombres marginados de los logros de nuestra cultura y de nuestro bienestar. Las masas que llenan nuestros templos y capillas tal vez nos hacen olvidar al pueblo inmenso que no se reúne ante el altar de Dios, pero ¿y el misionero? El misionero sabe muy bien que sus cristianos son una minoría casi insignificante, por lo que a números respecta, en el amplio conjunto de la población de su tierra de misión. Al misionero le basta con salir a la puerta de su casa para ver, y palpar y sufrir lo que es el subdesarrollo. ¿Le será fácil en tales circunstancias convertirse en un "evadido" del gran clamor "de la injusticia que grita al cielo"?

ENA POKONCILSKIH

V prenavljanju vsega se včasih porodi želja po prenavljanju tudi tam, kjer ne bi bilo potrebno.

V zadnjih tridesetih letih je tudi misijonska znanost zelo razčistila vprašanja, ki zadevajo misijonsko poslanstvo Cerkve. Koncil je razgrnil nove, širše poglede in dal podlago za daljna razmišljanja. Trajala bodo dolgo. Povedano čisto točno: do sodnega dne.

Misijonski odlok je povzel vsa dokoncilska modrovanja o temeljnem vprašanju: zakaj misijoni. Kot misijonska znanost sama je tudi odlok gladko povedal: misijonska dejavnost med pogani se razlikuje od dušno-pastirske dejavnosti med verniki, kakor tudi od poskusov, da spet dosežemo edinost med kristjani.

Kljub temu so se po koncilu utrinjale čudovite misli: delo Cerkve je povsod eno in isto; misijoni so povsod: v New Yorku, v Gorici, v Ljubljani, v Parizu, Buenos Airesu; ni več vprašanje evangelizacije, ampak socialno delo v „tretjem svetu“; končno: kaj bi vznemirjali poštene „pogane“, če so pa anonimni kristjani, saj že imajo svojo posebno pot do Boga.

Morda je v marsikateri besedi kanec resnice ali vsaj duhovitosti, vendarle bi premaknili evangelij, če bi jih sprejeli kar zares in kot pribite. Morejo biti povod novega razmišljanja, a ne več. Najmanj pa bi bilo pametno z njimi podirati misijonsko vzdušje, ki vedno bolj zajema božje ljudstvo, in smemo upati, da bo prav to premaknilo z mrtve točke težko trenutno vprašanje: vprašanje misijonskih poklicev.

Kaj naj brez posebne učenosti rečemo k temu?

Res, Bog hoče, da se vsi ljudje zveličajo. In ta cilj ima delo v Parizu prav tako kot v Pekingu. Povsod so „pogani“, novi še hujši od starih. Ljudje dobre volje, pa naj bodo kjer koli, bodo že kako našli Boga in svoje odrešenje. Kako daleč seže skrivnostno življenje in odreševanje Cerkve, no more nihče povedati.

Vse to drži. A kljub temu je treba misijonsko delo imeti za svojsko delo Cerkve. Ni samo zemljepisna oddaljenost. Ta niti ne more biti merilo. Ni „poganstvo“ samo razpoznavni znak. Morda je praktično gledano tisto, kar daje Cerkvi nujno in posebno nalogo misijonskega dela prav to, da so celi narodi, mogočni narodi s starodavnimi in visoko razvitimi kulturami, kjer Cerkev še ni ukoreninjena. Učlovečenje se tam še pričelo ni. V starih krščanskih deželah je lahko veliko mlačnosti, veliko nevere, če uporabljamo antikvarični izraz: „poganstva“, a vendarle sta v evroameriških narodih Cerkev in krščanstvo tako ukoreninjena, da je to očitno na prvi pogled. Naj bo kak pisatelj še tak ateist, ko piše, ne more

mimo sledi krščanstva, ker je omika z njim tako prepojena, da bi iztrgali nekaj prav svojskega, če bi ji odvzeli krščanski obraz. Tako je z vsemi umetnostmi. Če na koncertih v deželah, kjer je brezboštvo režimska vera, izvajajo klasične maše, oratorije; če na umetniških razstavah kažejo cerkveno in religiozno slikarstvo, je vse to le dokaz, da je Cerkev tako zelo priučoča, da si evropske omike brez nje ni mogoče predstavljati.

V misijskih deželah je obratno. Morda so posamezniki zelo verni katoličani, nam naravnost za zgled. Morda so kje pa kje zares lepe krščanske občine, bolj žive kot marsikatera župnija v krščanskih deželah. A omika ni zaznamovana s krščansko miselnostjo. Cerkev ni pognala korenin. Ne le, da še ni v rokah domačih duhovnikov, škofov, laikov in bi pomoči od zunaj ne potrebovala. To bi niti nazadnje ne bilo tako nujno, kot nam izkazuje krščanska Južna Amerika, ki nujno potrebuje duhovnike od drugod. S krščanstvom smo se te omik in občečloveškega življenja komaj dotaknili, a'i pa niti ne dotaknili.

In dokler bo trajalo to stanje, da se v polnosti skrivnost učlovečenja nadaljuje le v krščanskih deželah, tedaj le v eni cmiki, da pa Cerkev s tem delom ni priučoča med vsemi drugimi milijanskimi narodi in omikami, tako dolgo smo primorani govoriti o tem, da je misijsko delo nekaj povsem različnega od vsega drugega dela Cerkve. Zato bi samo zmedo povzročali, če bi rekli, da je isto spreobračati „pogana“ v Parizu, ali pa iti v Indijo ali na Kitajsko.

Tako slej ko prej velja beseda zapisana v Misijskem odloku: „Posebni namen misijske dejavnosti je oznanjevanje in zasajanje Cerkve med narodi in skupnostmi, med katerimi še ni ukoreninjena.“ Gotovo pa nikdar ne bo mogoče začrtati mej med čisto misijskimi in čisto krščanskimi deželami, niti geografsko niti glede na stopnjo razvoja. Pa niti ni potrebno. Dovolj, da se zavedemo, kaj je posebno in nujno delo Cerkve. Nanj čaka že dve tisočletji vsa Azija, velik del Afrike, vsa Oceanija. . .

Številke res niso merodajne. A ker že tako radi govorimo o „tretjem svetu“, ki naj bi bil obenem misijski svet, je morda dobro povedati, da je po statistiki najbolj katoliška dežela Južna Amerika z 90 odstotki katoličanov. Severna jih ima le 20 in Evropa 48 odstotkov. V vseh predelih pa je Cerkev toliko ukoreninjena, da more s svojim rednim delom nadaljevati skrivnost učlovečenja – inkarnacije. V Aziji pa je le 3 odstotke katoličanov in v Oceaniji le 2. Afrika hitro napreduje, a se ne smemo varati, da je s komaj 10 odstotki katoličanov misijski problem že rešen.

Kratko: ena pokoncilskih zmed bi bila, če bi hoteli črtati misijsko delo kot svojsko delo Cerkve. Dejstva govore drugače; znamenje nedorastlosti bi bilo, če bi si s podobnimi domislicami skušali znebiti breme z ramen. Bolj moško je s polno zavestjo stati pred odgovornostjo, naj je še tako težka.

F. S.

VSEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO!

PRELEPO MISIJONSKO DELO ZA VZGOJO DOMAČE DUHOVŠČINE

Poroča KAREL WOLBANG CM,
Združene države

DOMINIK O. OWUOR

„OČE ME NE MORE VZDRŽEVATI, KER JE ŽE TRINAJST LET
DOCELA SLEP...“

Izredno srečen sem bil, do se je družina Johna Prezlja iz Toronta odločila podpirati drugega bogoslovca. Kitajca Janeza Funga so vzdrževali na priporočilo gospoda Majcna SDB in mu pomagali do posvočenja. Razumel sem, da ni lahko – kaj pa sploh cenimo na tem svetu samo zato, ker je „lahko“; in kaj velikega, v življenju res trajnega zgradimo brez „žrtve“? – ob vedno rastočih cenah, novih davkih, slabši zaposlitvi...

V škofiji Kisumu v Keniji je edino upanje za mašniško posvečenje letos ostal Alojzij A. Odeck, ker je sam v letniku za to škofijo. Drugo leto ne bodo imeli nobenega. Rev. Twomey je v škofovem imenu priporočil Dominika Owuor Owurja, ki „upa, da bo v mašnika posvečen 1972. Tudi on dobro kaže. V počitnicah je opravljal dušnopastirske posle na eni naših župnij. Tamkajšnji župnik nam je o njem poslal zares navdušeno poročilo, kako koristen je bil Dominik in kako veliko pobud kaže. Je eden od vseh bogoslovcev za škofijo v omenjenem letniku.“

29. julija 1968 je Dominik obširno pisal svojemu novemu dobrotniku g. Prežljju:

„Naš škof mi je sporočil veselo vest, da ste se odločili podpirati me z denarjem pri mojem študiju za duhovnika. Naj vam bo to pismo v dokaz moje globoke hvaležnosti, hkrati pa naj vas tudi seznanj z menoj.

Zahvalim vaju oba, da mi pomoreta pri nadaljnem študiju. Vajina globoka vera me je spoznala za vrednega, da sem po vaju deležen nekaj dobrot na tem svetu. Nič ne dvomim, da smo vsi otroci božji, vsi od istega Očeta, ki je v nebesih. Bratje si nismo, ker smo si po krvi sorodniki ali ker smo gospodarsko drug z drugim povezani. Bratje smo si zato, ker nas v Duhu in Resnici družijo naša vera. Kako smem jaz, ki me niste, ki me verjetno nikoli videli ne boste, od vas pričakovati denarno pomoč? Vaša velikodušnost vas podžiga, da pomagate najpotrebnejšim in tako širite božje kraljestvo med najbolj zapuščenimi in nebogljenimi svojih bratov.

Semenišnikom nam je vaša pomoč potrebna. Naša knjižnica potrebuje mnoge, moderne knjige: semenišče samo mora spet in spet omogočiti nam, ki študiramo, uspešen in stalen napredek. Brez vaše pomoči bi težko upali v to. Kenija napreduje; z našo domovino vred bi radi tudi mi šli naprej.

Trdno sem odločen svoj študij do mašniškega posvečenja nadaljevati, kljub temu, da je moja družina v veliki stiski in ji je moja pomoč nujno potrebna. Bog ve zame in za moje. On me je poklical in v svojo službo izbral. Njegova volja se tedaj zgodi, ne volja moje družine.

4. aprila 1941 sem prišel na svet. Krstili so me avgusta, birmali pa januarja 1958. Leta 1959 sem stopil v malo semenišče Sv. Janeza v Rakwaru in študiral tam, kot je treba, štiri leta. Naslednja štiri leta sem študiral v semenišču Sv. Petra v Kakamegi. V Nairobiju sem vstopil v veliko semenišče Sv. Tomaža Akvinca, leta 1967. Zdaj sem v drugem letniku filozofije.

Pet otrok nas je bilo v družini: trije fantje in dve dekleti. Oba brata sta hodila le v osnovno šolo, pač premalo za kakšno primernejšo zaposlitev. Starejši brat je že poročen in ima že tudi otroka. Sam sem pa predzadnji v družini. Velika bolečina za našo družino je oče: kvalificiran bolničar po poklicu že trinajst let ne more skrbeti za nas. Po hudi bolezni, ki ga je skoraj pobrala, je docela oslepel. Skoraj istočasno je najstarejšega brata pičila kača in je umrl. Od takrat uboga mati gara za nas vse. Kot vam je znano, žena v Afriki trenutno ne more preveč izboljšati svojega finančnega položaja, če je mož ne podpre. Tako bo tedaj naša družina menda kar za zmeraj med revnimi. Moja oče in mati sta katoličana, cerkveno poročena, vsi otroci smo krščeni.

Vse te težave in stiske so mojemu poklicu nenehno grozile. Preden je oče oslepel, sem bil med kandidati za malo semenišče. Veliko nas je bilo, pa le redki smo vztrajali. Očetu te svoje tihe želje niti omeniti nisem upal: rad me je imel in si je želel, da bi za njim prevzel njegov posel bolničarja; zraven pa še nisem bil pri prvem obhajilu in težko bi oče dovolil, da bi odšel zdoma, preden sem prvič pokleknil k obhajilu.

Moj poklic pa je venomer bolj zorel; moja odločitev je postala bolj in bolj pereča. Kot fantič sem želel služiti najvišjemu Gospodu vsega človeštva, ki je visoko zgoraj v nebesih, zato sem želel biti pilot. . . . Brat se je rad ponorčeval iz mojih sanj. Mama pa je molila z nami in nam govorila o duhovnikih. V bližini jih ni bilo. A lepega dne je šel brat za nekaj dni po opravkih zdoma; ko se je vrnil, mi je pripovedoval, da je govoril z duhovnikom in bil pri maši. Dejal sem mu, naj ga enkrat pripelje k nam v vas, da bi ga še mi videli in bi še za nas maševali. Kmalu po tistem je duhovnik res prišel. Ko sem ga videl maševati, sem se odločil, da bom tudi jaz duhovnik. Mojih želja je bilo poslej vedno več. Prebiral sem spet in spet Janezov evangelij, tisti stavek, ki me je tako prevzel: „Jaz sem pot, resnica in življenje. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj.“ (Jn 6). Takrat sem še bolj razumel to svoje nagnjenje do duhovništva. Vse bolj zdaj tudi osebno odgovornost čutim. Za vsako ceno sem odločen doseči ta edinstveni zaklad, ki mi ga je Bog pokazal in ponudil.

ODGOVORNI POSLI V SEMENIŠČU

V teh študijskih letih sem v semenišču vedno opravljal kak odgovoren posel. Leta 1960 so me v semenišču Sv. Janeza izvolili za vodjo nosačev vode. . . . Eno najtežjih opravil, ki je koga doletelo. Ni mi bilo po volji, reka je bila dve milj od zavoda. Tja grede je bilo prijetno. Drugače je bilo, ko si nazaj grede s polnim, težkim vedrom vode spešil v hrib. Mnoge je ta posel tako odbil, da so za zmeraj odšli iz zavoda: res, preskušnja je bila pretežka.

Isto leto so me postavili tudi za prefekta v mojem razredu. Tako sem hkrati imel kar dve opravili poleg študija. Naslednje leto sem postal pomožni prefekt za vse študente v zavodu. 1962. so me postavili za skladiščnika: odgovoren sem bil za ves živež v semenišču. Zanimivo in kar prijetno opravilo. V semenišču Sv. Petra nas je bilo 300, včasih tudi 350 študentov. Leta 1964 so me izvolili spet za prefekta razreda. Skoraj nato so mi naložili odgovornost za vse igre na igriščih zunaj zavoda.

Po enajstih letih semeniškega življenja in rasti v poklicu gledam zdaj nazaj z globoko hvaležnostjo do Boga, ki me je zase izbral. Moj oče bo slep do smrti. Z vzgojo, ki sem jo doslej prejel, bi si mogel izbrati kak drug poklic in za družino gmotno prav lepo poskrbeti. A vem, da je klic tega svetega nagnjenja v meni, klic po duhovništvu v mojo dušo zasadil Bog sam. On me je pozval, da mu sledim. Odločen sem iskati še naprej božje kraljestvo in njegovo pravico, ker vem, da bo s tem vse drugo in tudi moje navrženo.

Hvaležen za vse obljubljam svojo molitev za vas in vaše. V Kristusu vdani

Dominik Owuor Owuor.“

Zadnja leta v Ameriki veliko razpravljamo, tudi po šolah, kdaj je mlad Američan zares zrel, da lahko stori kako življenjsko odločitev. S kakšno starostjo bo zares lahko zrelo volil. K vojakom šel. Se poročil. Se odločil za duhovniški ali sestrski poklic. A kaže, da je to vprašanje dokaj pereče tudi v drugih deželah zapadne omikanosti. Ob branju poročil bogoslovcev iz Kenije hvalimo Boga, da daje v teh letih Afriki duhovnike, ki obetajo postati dobri pastirji svojega ljudstva. Slovenci dobrotniki, ki so pomagali v pionirskih letih novega kenijskega bogoslovja za celo državo, so si prav gotovo postavili spomenik, ki jim bo v čast. Škofija Kisumu jih prav gotovo ne bo pozabila.

Po večletnem dopisovanju z generalnim vikarjem škofije Kisumu, g. Davidom Twomeyem, mi je jasno mnogokaj, kar se tiče mlade Cerkve v Keniji. Škof John de Reeper škofijo načrtno razvija in pomoč slovenskih misijonskih dobrotnikov mu je prišla prav v času hitrega razvoja bogoslovja in rastočih cen v deželi. Oba sta ponovno občudovala delo slovenske misijonarke zdravnice s. dr. Agneze Žužkove, ki „je pokazala zmeraj vso pripravljenost pomagati duhovnikom in sestram, kjer koli je mogla“. Njeno delo v Nangini je že zgodovina. Naši stiki s poljem njenega delovanja so nam pa pokazali, kaj lahko storimo z osebno žrtvijo in dobro voljo slovenski misijonski prijatelji za drobce vesoljne Cerkve v osrčju Afrike. Sadove teh žrtev naj blagoslovi Bog.

Cerkev v južnoafriškem Keimoesu, kjer deluje oblatinja s. Vincencija Novak.

PRIČEVALEC

James E. Walsh. Katoliški škof. Na Kitajskem. Američan po rodu. Iz Cumberlanda, v Marylandu. Luč sveta je zagledal 1891. Osemdeset let. Skoraj.

Oni dan – se pravi avgusta letos – so mu odprli vrata jetniške celice v Šanghaju. Odrpli? Ljudje? Da. Opričniki Mao Tce Tunga.

James E. Walsh si je bil odprl vrata svoje celice sam, brž ko so mu jih ljudje z rdečo zvezdo hermetično zapahnili. Dvanajst let samote. Ali dvanajst let svobode: razmišljanja – svobode duhu... James E. Walsh je letos doživel poslednjo epizodo svojega zapora. Človeškega. Fizičnega. Ne duhovnega.

Dober teden pozneje ga je objel Pavel VI. Škof Walsh je govoril sveže: zanj je dvanajstletna ječa le trenutek – ubežje nečemu, čemur se ne more vsakdo ogniti. Radovedni časnikarji, ki so na mostu – most prebežnikov in izgnancev, sloviti, za naš čas zgodovinski, skoraj: celo Janež in Jereb sta šla čezenj! – na mostu v Hong Kongu čakali, da ugledajo zverženo izničnega starca, odmeček nečesa, ki je bil pred dvanajstimi leti katoliški škof v Šanghaju, so se skoraj razočarani srečali s ponositim starcem vedrih oči, visokega čela, v nasmeh zatisnjenih usten, s klasično prefinjenim nosom – James E. Walsh je iz dvanajstletne ječe Mao Tce Tungovega komunizma stopil čez most svobode svež. Tak je prišel v Rim. Tak je stopil pred Pavla VI: ni vedel ne za Janeza, ne za Pavla – ko so se jetniška vrata samotne celice v Šanghaju ali kjer že na Kitajskem pred dvanajstimi leti za njim hermetično zaprla, je na Petrovem stolu v Rimu prestoloval aristokratski Pij XII. Potem je bilo za Jamesa E. Walsha fizičnega sveta in njegovih dognanj konec. Za dvanajst let. Do letos. Dvanajst let se je slikovni, fizični, zemski čas zanj ustavil. A ne umrl.

V Rimu je bil le nekaj dni. Zadosti, da so nanj navalili z vprašanji. Ni molčal, pa tudi ni tožil. Ne obtožil. Zanj je kitajska ječa epizoda. Težka, zajedljiva, moreča, trda, gnjavljiva, strupena, neznosna, do smrti kruta, a slednjič le epizoda. Te zlomijo. Te ne zlomijo. Ti izperejo možgane. Ti jih ne izperejo. James E. Walsh gleda naprej. James E. Walsh gleda v križ. Zanj je križ odrešilo. Luč. Razsvetljenje. V tej luči zatrdi, da je Mao Tce Tungova epizoda na Kitajskem zraven vsega hudega tudi kaj dobrega nanesla: precejšnja odprava dušeče in porazne slojne neenakosti; svobodnost ženi in izenačenje z moškimi; vstop tisočem in milijonom zapostavljenih v šole, v srednje, na univerzo; socializacija ni zvarek; je v nji dokaj pametnega; človeškega; na Kitajskem gredo milijoni v stotine; absurd, da bi te stotine milijonov živele od miloščine od onstran morja, od zunaj; Kitajska je zadosti bogata, da je sama sebi vse: sebi, ne Evropejcu, ne Američanu, nikomur – sama sebi vse. Potem je pa nauk. Materialističen. Marksističen. Nespravljiv. Brezizgleden. Brezdušen. Dušeč. Moreč. Walsh je tu neizprosen. Navkljub dvanajst-

Pavel VI. pozdravlja škofa Walsh, v ozadju bolničarka.

letni samici. Nauka ne more sprejeti. Ga ne sprejme. Mu ga ne morejo vcepiti. Walsh je apostol nauka Resnice. Ne more sprejeti nauka Zmote. Dvanajst let je odsedel po krivem. A ga ne sprejme. Zavzet je za kitajsko svojskost, za to, kar je rumenega, kar je stoletnega, tisočletnega, njihovega. Zares njihovega. Zavrača, kar ni njihovo: marksizem, izduhovljenje človeka, farso kulturne revolucije, militarizem rumenih antimilitaristov. Mao Tse Tung mu je pesnik, svojski, ne ravno transcendenten, a slednjič le pesnik, pesnik - kmet. Ne verjame pa v njegov nauk, ne v njegove račune, ne v njegove formule: Mao za Walsh ni filozof. Ne ideolog. Ne politik. Trenutni sistem na Kitajskem je za Walsh epizoda. Kot je bil njegov zapor epizoda. Mučna. Krvava. A slednjič - epizoda. To so spoznanja ječe. Trde. Samotne. Ječe dvanajstih let. Dvanajst. Število apostolov. Za vsakega leto dni. Po dvanajstih je v Rimu. In ga objame Pavel VI: naslednik apostola. Prvega. Prvaka med enakimi. Petra. Ki je bil tudi v vezeh, kot Walsh. V časih rimskega Mao Tceja. V dneh Nerona Klavdija. Ki je bil tudi poet - kot Mao...

Potem časnikarji ugibajo. Bo Walsh kardinal? Ne bo kardinal? Časnikarji vedno ugibajo. Ne uganejo. Walsh je katoliški škof. Je priča.

Martyr. Pričevalec. Našega časa. Atomskega. Vesoljskega. Za Kristusa. V kitajski ječi. V Rimu, ko pride iz ječe. Pa potem, ko gre čez ocean v rodno Ameriko. V New York. V ZD. Walsh. Katoliški škof J. E. W. – po dvanajstih letih kitajske rdeče ječe.

V tistem čudnem trenutku, ko je rdeči stražar odrinil rešetko na zapahnenih vratih in s kitajsko pojočim stisnjenim, pa vendar prijetnim glasom oznanil na tleh zgrbljenemu jetniku: „Na ukaz Mao Tce Tunga – James E. Walsh je prost...“, se je dvanajst let nasilnega zapora, ločenosti od živega, tvarnega, kipečega sveta razblinilo po celici samici in zaprhutalo v nekakšni čudni, dokaj rumeni melanholičnosti po mizi, stolu in lesenem pogradu s slamnjačo – žalostno, apostolsko smešno pohištvo katoliškega škofa Jamesa E. Walsha v rdečem Maojevem zaporu. Menda se je J. E. W. takrat prebudil iz dolgega, neskončnega notranjega sna kot človek, ki se nenada zbudi iz težkih sanj zmeden, ne vedoč zaprav, kje je in kaj je z njim. Po dvanajstih letih ječe samice naj bi se J. E. W. sprijel z resničnostjo svobodnega sveta, kjer so vesoljski poleti, raketni odmeti in sateliti v okrožju stare, pa dobre in vredne Zemlje vsakdanjost. Svet, ki ga poslej vladata tehnologija in znanost, svet kakršnega Walsh ni poznal, ko so jetniška vrata za njim zapahnili... Edini stik s starim svetom, ki je okrožal njegovo nasilno osamičenje, so bila cenzurirana pisma, ki mu jih je enkrat vsak mesec skozi dolgih dvanajst let pisal njegov brat William.

V zatohli, od vsega sveta zapuščeni celici je James E. Walsh, maryknollski misijonar, prvi na Kitajskem posvečeni ameriški škof pisal za zgodovino – brez besed in črtežev in podob – življenjepisa poslednjega inozemskega duhovnika visoke cerkvene časti, ki je še vztrajal v brezmejni rumeni Kitajski, nasilno potegnjeni v rdeče črte in načrte nezmakljivega Mao Tce Tunga.

Študiral je na Marijini univerzi v Emittsburgu, v ZD. Dve leti pred prvo vojno, 1912, je šel k maryknollcem v semenišče, ki so ga takrat imeli v New Yorku. Tri leta po tistem so ga posvetili v duhovnika. Za konec prve vojne, 1918, so ga poslali na Kitajsko med prvimi štirimi misijonarji maryknolli. Poslej je večino svojih dni živel na Kitajskem, kjer ga je 1927 doletelo škofecvstvo in generalni superiorat Maryknolla. Deset let je posel vestno in zvesto opravljal. 1948 so ga določili za tajnika Osrednjega katoliškega urada v Šanghaju: ta ustanova je takrat ravnala vse katoliško misijonsko, kulturno in socialno življenje na celinski Kitajski. Osemnajst let plodnega dela v rumeni deželi. Ki jo je vzljubil, jo sprejel za svojo drugo domovino. Več: v Rimu je oni dan zatrdil, da mu je prva in edina...

Potem so prišli Mao Tce Tung in njegovi antipesniki. Poeti mitraljeva, bombe, preganjanja, nasilja, novega reda, kulturne revolucije.

Walshov posel na Osrednjem katoliškem uradu v Šanghaju je bil zdaj odveč: novi red ga ni priznal. Mu ni bil potreben. In Walsh je moral odnehati. So ga prisilili. Najprej osem mesecev hišnega zapora 1955.

Tisto leto je začetek križevega pota škofa maryknollca. Pravi njegov brat William: „Po drugih in tretjih posrednikih smo zaznali, da ni več

v uradu... Po tistem, kar se je na sestankih v Varšavi govorilo – vsaka dva mesca se tam shajajo Američani in Kitajci in k drugemu vsemu razpravljajo mimogrede tudi o Američanih po kitajskih ječah – so nam povedali, da je v preiskavi... Se pravi: v ječi.“ In doda: „Leta 1955 so mu Kitajci ponudili vrnitev v ZD; pa je ponudbo zavrnil...“

Pctem so suha, vsemu svetu znana poročila: 18. marca 1960 je ljudsko sodišče v Šanghaju obsodilo škofa Jamesa E. Walsh na dvanajst let ječe „zaradi vohunstva in podtalnega rovarjenja proti socialistični ureditvi demokratične republike kitajskega ljudstva...“ Ameriški državni tajnik je bil takrat Christian Herter, prezident na Lincolnovem stolu v Beli hiši pa vojak Dwight Eisenhower. Ne prvi, ne drugi nista s svojimi protesti pri Mao Tceju nič dosegla. Walsh je obsedel v ječi. Do letos. Ko je bil po milosti Mao Tce Tunga, kmeta-pesnika, revolucionarja, naslednika na prestolu cesarjev „nebeškega cesarstva“, ki ga je za evangelij prvi osvajal Montecorvino, za njim pa Ricci, vrnjen svobodi in je oni mesec čez most svobode v Hong Kongu prišel na vzhodu – na Zapad.

Poslednji zapadnjak nekoč cvetočega katoliškega misijonstva na celinski Kitajski. Škof James E. Walsh. Ki je svoj zlatomašniški dan slavil – v kitajski ječi.

Pričevalec – martyr. V vrsti tisočev. Za evangelij. Za Resnico. Danes na Kitajskem. Jutri v Afriki. Pa spet v Oceaniji. V Indiji. In ne nazadnje – v Evropi. In ni preveč zatrjeno – v Ameriki. Da. Tudi v Ameriki. Zmeraj. Od Betlehema. Od pokola Nedolžnih: pričevalci Križa, martyres, spoznavalci in glasniki – po zapovedi, vekoviti, resnični, zgodovinsko dani in zatrjeni in ukazani in izročeni: Pojdite... učite... krščujete... oznanjajte – vsem, vsemu stvarstvu, do konca sveta...

Pridi, Gospod Jezus!

NIKOLAJ JELOČNIK

Ob zaključku letnika se uredništvo in uprava zahvalujeta vsem sodelavcem in naročnikom za vsestransko pomoč in razumevanje. Novi letnik bo v glavnem sledil po vsebini in obliki letošnjemu. Lepo se priporočamo za zvestobo! Naročnina ostane ista. Prosimo, da nam pridobite novih naročnikov. Če vam je list všeč, povejte to njim, ki ga še nimajo. Bog povrni!

BOLJ ZANIMIVO KOT U FILMU

o. HUGO DELČNJAK ofm, Togo, Afrika

Moje zadnje krožno potovanje po misijonskem področju Kandé je bilo med plemenom Tarmberma. V Afriki zmeraj naletiš na množico ljudi, ki potujejo po 60 km daleč, da ob tržnih dneh prodajo par lončenih piskrov, nekaj deset kil mila (nekaj našemu prosenemu sirku podobnega), če ga seveda še premorejo, kozo, koštruna ali pa kokoš. Tako oboroženi so namerijo peš na pot, razen če jim je bila sreča naklonjena, da so se avtu za rep navesili. Pa do zdaj še nisem uganil, po kakšnih zvezah ti ljudje zvedo, kdaj in kam bom šel. Saj včasih se kar nenadoma kam namerim, pa vendar ne zmanjka žená z dojenci na hribu, veliko culo, s kastrolo s polento, lonec s sokom, zraven pa še kak kozel ali koštrun, večkrat tudi prasé. Tako opremljeni že navsezgodaj čepe pred misijonom – da so prišli iskat priložnost za potovanje, kot pravijo...

Avto za vse

Tako se je tudi zdaj namerilo, ko sem šel za teden dni konec maja k Tambermanom. Kandidatov je bilo veliko, pa sam sem tudi imel precej prtljage. Pri nas se namreč začinja lakota. Ljudem pohaja hrana, novi pridelek je pa komaj dobro v zemljo vržen. Na posredovanje msgr. Hanriona je Mednarodna Karitas v našo škofijo poslala celo tono suhih rib. Menda so bile namenjene Biafri, pa jih je nigerska vlada odklonila... Vsaka misijonska postaja je dobila del te pošiljke, da tako pomoremo najbednejšim. Pa sem tedaj porabil svojo redno ekskurzijo za tole razvažanje hrane najbednejšim. Na Peugeot 404 sem nametal 30 vreč rib, nekaj olja, moke, vrata za kapelo, ki sem jo pravkar skončaval, vrata in posteljo za katehista Nestorja, zraven pa pobral še par potniških kandidatov. Z avtom, ki je kar počepal, sem se odpravil na rajžo. Tu pri nas je avto vedno premajhen. Tovornjak, ki po dvakrat na teden vozi iz Loméja skozi Kandé v Dapango, opravlja trojen posel: prevažá ljudi, vsemogoče tovore, pa še pošto. Res, prava Noetova barka. Ljudje so naravnost temnordeči od prahu na cesti...

Med Tambermani je pet kapel na različnih krajih, kjer mašujem, kadar jih obiščem. Hkrati pa mi služijo še za pouk. V teh krajih je tudi zamorski katehist, ki uči verouk na državni šoli, kadar mene ni, pripravlja katehumene, zraven pa še predseduje nedeljskim molitvam.

Torta iz termitov...

V ponedeljek in torek sem se mudil v Wartema in v Warango. Tretji dan pa sem odšel v Nadoba, kjer sem prvič videl, kako love in pripravljajo termite za jed. Ko se je znočilo, smo posedli pred kolibo

Indijski katehumeni motre podobo s slikami dosedanjih papežev.

katehista Rafaela. Prišla je tudi sosedova z otroki. Žene tega plemena nosijo v spodnji ustnici do pet centimetrov dolg, za prst debel kamen, v ušesih pa velikim gumbom podobne uhane iz pločevine ali lesa, a okrog vratu, rok, nog, bokov pa cele pasove obročkov, vrvice, na niti navešenih školjk. Večina ljudi, posebno žene, so še vedno, kot je bil Adam, preden si je iz figovih listov sešil obleko. Tako okičena je bila tudi soseda, ki je prišla Rafaela prosit za baobabove liste, da bi iz njih pripravila sok za polento. A stvari so se drugače zasukale.

Sredi večerje – tu ne rabimo jedilnega pribora! – ko smo že praskali s prsti loncu v dno, je nenadoma završalo okrog nas. Petrolejka je pritegnila roj termitov. Skoraj še zmenil se nisem. To se je tudi na misijonski postaji že večkrat namerilo. K vsemu pa termiti niso hudobni, kot so druge mušice in komarji, ki pijejo človeku kri. Toda moji sosedge z otroki so mrzlično začeli pobirati termite, ki so pristajali ob svetilki, ter so jih metali v posodo z vodc. Mislim sem si pač, da te krilatce pobirajo, ker jim spodnašajo in žro hiše; še sam sem priskočil na pomoč. Dobro pol ure je trajalo to mesarsko klanje. Morda so jih nalovili kaka 2 kilograma. Te živalice so „težke“, posebno njihov mastni zadek, ki se kar sveti od maščobe. Da je bil boj uspešnejši, je katehistova žena izpuli šop slame iz strehe, ker je večji ogenj še bolj pritegnil rajajoče krilatce. Po lovu pa so mi začeli razlagati: termiti, da so odlična jed... da jih pripravijo kot omako k polenti... dobro zmečkanim dodajo palmovo olje, papriko in zdrobljene kikirikije in vse skupaj sprazijo... Rečem pa odkrito, da se mi ni tako gnusilo kot takrat, ko sem prvič videl, kako pri neki družini pripravljajo poljske miši. Poleg tega je bilo moje lovsko sodelovanje tudi nagrajeno. Zaprotil sem sosedo za kamen, ki ga je imela v ustnici, in za uhane. Te okraske lahko sicer kupiš ob tržnih dnevih tudi na vaškem sejmu, a meni kot resničen spomin mnogo več pomeni, če mi ga je zamorec sam daroval. Malo se je obotavljala, slednjič pa me je vprašala, zakaj mi bo vse to. Ponagajal sem ji, da bom kamen ob prihodnjem obisku že nosil v ustnici. Razumela je šalo in obljubila, da ga bom z uhani vred dobil naslednje jutro. Njene odločitve sem bil še toliko bolj vesel, ker sem takoj mislil na fotografski posnetek: pri tem plemenu je namreč silno težko človeka od blizu fotografirati – mislijo, da aparat zamori moč njihovih zdravilnih naveskov... Tako sem tedaj ujel kar dve muhi v en mah; fotografijo, pa še za spomin okrasje, ki ga je nosila ta žena.

Aretacija...

Čakali sta me še postojanki Kontugu in Tapunta. Edina pot, ki ju veže z našo postajo, pelje čez Dahomej, zavoljo gorovja, ki se vleče ob vsej vzhodni meji naše župnije. Cesta, ki gorski hrbet prečka, je pomaknjena daleč v Dahomej; tako se ti pot zdaljša za dobrih 70 km.

Ko sem prišel zjutraj od maše, je meketalo in krulilo okrog avtomobila. Prosili so me, naj sprejemem štirinožce in jih izročim njihovim znancem v Koutougu in Tapunta. Ker sem bil nekaj prtljage že oddal,

sem pobasal male kozliče, kot podgane velike čuneke, pa še rogatega kostruna. A ta se je tik pred odhodom odvezal in ušel v svobodo. Fantje so potem celi dve uri letali za njim, da se je spet znašel med našo pisano družbo. Z mini-nevoljo zaradi izgube časa sem nazadnje le odpe-ljal v Koutougu.

Dobro sem se že zagrizel v gorsko cesto, ki jo dež po svoje obdeluje, ko sem se srečal s citroenom. Potnikom sem pomahal v pozdrav, pa ni bilo odgovora. Avto se je ustavil, izstopil je uniformiran gospod. Resen obraz črnca ob srečanju z belim je redek pojav. Mož se mi je predstavil kot carinski nadzornik. Vprašal me je, če sem bil na carini. Ne! Saj do zdaj nikoli nismo hodili tja: vsak ve, da druge poti ni z avtom v oni predel Toga kot čez Dahomej. K vsemu pa carinarnica niti na meji ni, marveč 15 km vstran. Po paragrafih je bila seveda vsa pravica na njegovi strani; a te predpise so že od nekaj pregnali z drugačnim ravnanjem.

Ker sem se hitel izgovarjati, je zahteval tranzitne papirje, ki jih morata seveda prej potrditi togoška in dahomejska carina. Naša togoška carina je le 90 km proč od Kandéja... Še na kraj pameti mi ni prišlo, da bi se šel predstavljat carini Bcgu za hrptom. Ker nisem bil v teh kozjih ridah prav nič pri volji obračati avto (seveda so bili še drugi razlogi za moj odklon), se je šef carine modro odločil: vzame ključ mojega avtomobila, eden od njegovih carinikov naj ostane pri vozu, dokler s carine ne pošljejo tovornjaka ponj, mene pa da zapelje v svoji limuzini na carino... Streslo me je, ko sem pomislil, da utegnejo te ceremonije trajati dan ali celo dva. Zato sem stavil nasproten predlog: naj on prisede k meni v moj avto, pa se tako skupno odpeljemo na carino. Pristal je.

Na carini

Med vožnjo sem poskušal vse mogoče, da bi omehčal njegovo para-grafarsko srce, povpraševal po tem in onem misijonarju v Dahomeju, a vse kot hob ob steno. Kazalo je, da so bile moje besede vse premalo vroče, da bi odtajale led okrog njegovega srca. Tako sva kar v molku privozila v mesto. Cariniki, zdolgočaseni od brezdelja, so skoraj popadali k nogam svojega velikega gospoda. Brž so začeli razkladati. In ukazano je bilo, da izlože prav vse. Dobro, sem si mislil, pa dajte! Pa so stali tam s prekrižanimi rokami češ, to je tvoje delo... Tedaj sem povabil vso pisano družčino, ki sem jo vozil s seboj: dve ženski in kup otrok, da mi pomorejo. Kufre gor, kufre dol! Pa kostruna, kozliče, prašičke, vrata, posteljo, vreče... vse, prav vse! Potem pa zasliševanje: kje sem kupil kostruna, koliko sem dal za posteljo, od kod suhe ribe... Hotel me je ujeti, ker sem mu že prej rekel, da je to delo misijonske mizarske delavnice, živina last moje družčine, ribe, moka in olje pa dar Karitas za lačne. Počasi so se mu le razvozlati njegovi paragrafski možgani. Začel je ubirati strune človeškega razumevanja, da moje prevažanje ni črna borza, marveč je služnost domačinom. A da je odfilozofiral paragrafe, ki so ga v začetku držali kot v kleščah, je rabil pol ure...

Med popisovanjem moje robe sem se večkrat na tihem muzal njegovi natančnosti. Hotel je vedeti točno težo rib. Ker sem bil z odgovorom približen, je ukazal, naj vreče stehtajo. Dobrih 20 kg. Pa če so vse vreče enako težke... Sem rekel, da ne; v kakem gramu je prav gotovo razlika. Tako so bili cariniki vsaj za nekaj časa zaposleni s prenašanjem vreč na tehtnico. Šele pri predzadnji vreči so nevoljni ugotovili, da je enako težka kot prejšnja. Kdor nima v glavi, ima v petah. Od srca sem se nasmejal, ko je carinik ugotovil, da so kozličji koštrunove jag-njeti in zapisal: ovca z jagnjeti... Čudno, da ni pripisal še prašičkov: rogač bi bil menda še bolj ponosen na svoje vsestransko potomstvo...

Ponovno so me poklicali k šefu. Pred menoj je bil drug človek. Tako se je v tej pol ure spremenil, da nisem mogel verjeti. Prej trd in mrzel, zdaj pa kot med, mehak, kot bi ga bil z maslom namazal. „Veste,“ je začel, „prav nič nočemo nadlegovati misijonarjev, ki so nas prvi učili, naj ne krademo, ne lažemo, naj ubogamo starše. Oni so prvi postavili naše šole, kjer smo se izučili, da smo zdaj lahko na teh mestih. Moji otroci so vsi v misijonski šoli. Mi vsi pa vsako nedeljo k maši na misijon. Vem, da ste mi vse po resnici povedali. Oprostite mojemu ravnanju...“

Ločila sva se kot stara znanca.

Kot sem si že pri razkladanju mislil, tako se je tudi zgodilo: zdaj so nakladali šef in njegovi pomočniki, pa ne z nevoljo, marveč vsi nasmejani. Prav namenoma se nisem ničesar pritaknil. Za piko so mi morali porivati še avto, ker je baterija odpovedala. Malo sem pobremzal, preden sem vžgal motor, da so se spotili za kosilo... Moje je bilo namreč že zdavnaj mimo. Mislil sem kositi na gorskem prelazu pri p. Mabonu. Ker me ni bilo, se je tudi on odpeljal.

Ponoči čez pustinjo

Šele na večer sem priropotal v Koutougu: a to zato, ker mi je avto obtičal v strugi; most je namreč voda odnesla. Sreča, da je ostal motor prižgan. Fantiča sem poslal v vas po dedce. Osem možakov mi je avto toliko pridvignilo – prej smo ga seveda izložili – da sem ga spravil iz struginih klešč. Pri katehistu Nestorju se nisem dolgo zadržal. Še pred nočjo sem hotel na cilj moje poti, v Tapunta. A sem delal račun brez krčmarja! Obtičal sem na istem mestu kot prej, le z razliko, da mi je zdaj tudi motor crknil... A rešitev je bila samo ena: čimprej v Kandé in poiskati novo baterijo. Peš v Kandé, 50 km čez hribe, ne, to bi bil prehud grižljaj. Poklical sem Nestorja in mu povedal, kaj se mi je namerilo. Prosil sem ga, naj me pospremi k patru Mabonu dobrih 20 km daleč. Malo je motovilil, da je truden, naj počakam do jutri. Pa sem ga slednjič le pregovoril in ubrala sva jo na pot.

Noč naju je kmalu objela. Zrak se je bil nekam ohladil, pljuča so se kar sama od sebe širila. Začule so se melodije iz tisočerih kljunov,

ki so se naravnost kosali, kdo bo koga prevpil. Na tleh je vreščalo, črički so jo po svoje žagali v travi. Od daleč so prihajali svareči glasovi, ki so znanili začetek nočnega lova...

Vsakič, kadar je bil Nestor pred menoj, je nekam čudno zastavljal korak; ven in ven ga je nekaj zadrževalo. Šele ko sem z žepno svetilko posvetil na kače ter jih zmotil na nočni preži, sem razumel, zakaj mi daje prednost.

To noč sem videl prav zanimiv lov na kače. Ko sem osvetlil prvo kačo pred nogami, je Nestor hitro priskočil, potegnil iz žepa stekleničico, si v usta nekaj vlij, nato pa tisto izpljunil proti kači. Kaj naj bi bilo? Znamenje gnusa? Zarotovanje? Še več! Pravi obračun s kačo! Kar precej je tu kač, ki človeku, če ga napadejo, pljunejo strup v oči. Zato jih ljudje zovejo pljuvalci. Zdaj se je moj katehist nevarnemu plazilcu enako oddolžil. Pljunil je vanj strup, ki povzroči srbečico. Ker pa se kače verjetno praskajo z gobcem, strup nehote požro in poginejo. Po svoje dobra ukana. Nestor mi je zatrjeval, da vsaka kača, ki jo zadene ta strupena rosa, pogine. Ta ceremonija se je še večkrat ponovila tisto noč. Meni pa so se ob vsakem srečanju naježili lasje, ker sem bil samo v japonskih opankah...

Bolj zanimivo kot v filmu...

Ob enajstih ponoči sva potrkala pri p. Mabonu. Moja nočna prikažen mu je vse pojasnila, še preden sem kaj razlagal. Brž je zapregel „spačka“; a še preden je voz revsknil, smo ga že morali porivati. Začeli smo se spuščati po strmimi. Tam, kjer bi najbolj rabili luč, so žarometi odpovedali. Škoda, da ni bilo polne lune, ker bi vse sitnosti odpadle. Tako pa sva morala z Nestorjem z žepnimi svetilkami svetiti slepemu „spačku“. Na vse rano smo privozili v Kandé. Pa je dejal p. Mabon, da je bilo bolj zanimivo kot v filmu...

Da ne bom predolg. Baterije nisem dobil v Togo. Moral sem ponjo v Natitangu, v Dahomej, 140 km daleč. Fr. Alain, ki skrbi za J.A.C., je šel z menoj. Posodil mi jo je neki Italijan; a le za en dan.

Po dveurni operaciji sva le spravila avto iz korita v strugi. Frater Alain je potem vrnil baterijo Italijanu. Jaz pa sem že četrtrič nalagal in odpeljal v Tapunta. Pa me je močno skrbelo, ker bi se utegnila nezgoda vsak trenutek ponoviti. A se ni. Na najbolj nevarnih mestih mi motor ni ugasnil. Sicer pa sem se na vzpetinah vedno ustavljal, da ga ob ponovnem vžigu ni treba porivati. Še isti dan sem se na večer vrnil, da čimprej popravim tako važen pripomoček misijona.

Tako se je končalo moje majsko krožno potovanje. Vsak daljši takle izlet je uglašen na podobne variacije, samo da so včasih moderato, drugič pa vivace. A pri vsem tem si mislim: V misijone sem prišel; če je misijonarjevo življenje komponirano v b- in ne v c-duru, ne bom godrnjal in skušal popravljati Komponista, ki me je v to službo pozval!

DANAŠNJI SLOVENSKI MISIJONARJI

Kakšen je pogled na slovenski delež pri oznanjevanju evangelija in pri gradnji Kristusove Cerkve v svetu?

Na Japonskem delujejo en duhovnik in tri usmiljenke. Prvi je došel tja že po drugi svetovni vojni; to je slovenski pesnik jezuit o. Vladimir Kos, profesor katoliške univerze Sophia v Tokiju, obenem apostol med ubogimi, kjer živi. -- Tri usmiljene sestre sv. Vincencija Pavelskega, s. Jožefa Zupančič, s. Katarina Jančar in s. Benamina Kardinar, so bile že pred in med zadnjo svetovno vojno na Kitajskem, zdaj pa delujejo na Japonskem po bolnicah in zavetiščih v predmestnih predelih velikih japonskih mest.

Na otoku Formozi imamo laičnega misijonskega zdravnika dr. Janeza Janeža, ki je šef kirurgičnega oddelka velike in moderne misijonske bolnice oo. kamilijancev, St. Mary's Hospital v Lotungu; bistveno je pripomogel, da je iz skromne hišice v začetku tamkaj zrasla sloveča zdravstvena ustanova. Tudi on je najprej tik po vojni deloval pri ap. administratorju Jožetu Kerecu v Čaotungu na Kitajskem. -- Nekaj let po vojni je iz USA prišel na Formozo Franci Rebol iz družbe maryknollskih misijonarjev in je ves čas v istem delokrogu kot misijonski župnik. Iz Šanghaja na Kitajskem je prišla na Formozo s. Kalista Langerholz iz družbe Frančiškanskih Marijinih misijonark, ki deluje kot profesorica in vzgojiteljica inteligenčne ženske mladine. Iz družbe Pomočnic vernih duš je s. Rozalija Brilej, ki je prišla na Formozo iz Malajske, kamor je bila odšla po vojni. Pestra je dosedanja misijonska pot s. Anice Miklavčič iz družbe kanosijank, ki je po nekajletnem delovanju na Kitajskem prišla v Hong Kong, nato delovala več let na Japonskem ter bila končno pred letom dni poslana ustanavljat novo družbeno postojanko na Formozi; deluje pred vsem med žensko mladino kot učiteljica.

V Hong Kongu je bil do zadnjega časa preje desetletja na Kitajskem delujoči misijonar Jožef Geder, salezijanec, ki pa je moral zadnji čas v domovino na okrevanje. Tamkaj razvija veliko delavnost med kitajsko mladino pa tudi sicer kot misijonar-župnik njegov sobrat Stanislav Pavlin SDB, ki je bil pred vojno na Japonskem. Poleg njiju je v tem kraju tudi kanosijanka s. Ernesta Kosovel v tamkajšnji družbeni bolnišnici.

V Južnem Vietnamu imamo samo enega slovenskega misijonarja, Andreja Majcna SDB, ki bo pač že 35 let v misijonih in je iz Kunminga na Kitajskem prišel delovat najprej v Severni in od tam v Južni Vietnam. Je odločilen dejavnik pri vzgoji domačega družbenega naraščaja, pri čemer ima izredne uspehe.

Na Javi imamo uršulinko s. Deodato Hočevnar, ki se udejstvuje kot ravnateljica uršulinskih dekliških šol v Djakarti.

Na Tajskem (v Siamu) sta dve uršulinki: Starosta slovenskih misijonarjev in misijonark s. Ksaverija Pirc, pionirka uršulinskih šol v Bang-

koku, kamor je prišla že pred skoraj 50 leti, delovala nekaj let na Kitajskem, nato pa 40 let v Siamu, večinoma kot ravnateljica šol. V Bangkoku deluje tudi njena sosestra s. Frančiška Novak, gimnazijska profesorica.

V *Malaji* se žrtvuje misijonarka s. Leonija Pokovec iz družbe Frančiškanskih Marijinih misijonark, ki je bila že pred vojno v misijonih, a so jo poklicali nazaj v Evropo, pa je pred dvema letoma prišla spet v misijone.

Indija ima celo vrsto slovenskih misijonarjev in misijonark.

Na področju Bengalije deluje kot župnik v Kalkuti o. Stanko Poderžaj D. J., pionir takozvanega Bengalskega misijona v 24. Parganasu, na katerem so slovenski misijonarji skupno s hrvatskimi želi in še žanjejo izredne misijonske uspehe, ene najlepših v misijonih Indije. V Kalkuti se udejstvuje v jezuitskem univerzitetnem kolegiju kot knjižničar o. Janez Ehrlich iz iste družbe. V družbenem bogoslovju je med vodilnimi, visoko pod Himalajo v Kurseongu, o. Alojzij Demšar D. J., dočim je malo višje od njega v srednješolskem kolegiju v Darjeelingu že v Nepalju brat Janez Udovč D. J., znameniti vrtnar in hišni ekonom, pa tudi apostol med okoliškimi domačini. Vsi ti misijonarijo še iz predvojnega časa. Po drugi svetovni vojni je došel v Bengalijo o. Jože Cukale D. J., ki razvija v bližini Kalkute na svoji župniji živahno delovnost v smeri moderne akomodacije krščanstva indijski duši. Poleg navedenih sta iz jezuitske družbe še br. Leopold Vidmar v Kalkuti in br. Janez Germek na jugu dežele.

Potem imamo v Indiji tudi več salezijancev. Najstarejši med njimi je Pavel Bernik SDB, ki je šel v misijone že pred drugo svetovno vojno; dolgo je deloval kot vodilni v velikem družbenem domačem semenišču v Tirrupaturju v Južni Indiji, nato pa je bil poslan med gorsko pleme Naga na severu Indije, zdaj pa deluje med salezijanskimi duhovniki domačini, ki se pripravljajo na apostolat v tej in sosednjih narodnostnih skupinah v severni Indiji. Brat Kešpret Ivan SDB je zdaj ekonom velikega salezijanskega zavoda na jugu dežele, dočim je brat Ludvik Zabret SDB pionir umnega poljedelstva v prej neobdelanih predelih okrog mesta Goa. Slednja dva sta šla v misijone po drugi svetovni vojni.

Med misijonarkami te dežele je menda najstarejša s. dr. Miriam Zalaznik iz družbe Brezmadežne Marije; deluje v Kanpurju na polju srednjega šolstva. Zelo je znana s. Magdalena Kajnč, lorentinka, ki v Morapaju v Bengaliji že ves čas vodi misijonski dispanzer. Iz družbe Hčera Marije Pomočnice je s. Terezija Medvešček, prednica dekliskega zavetišča in šole v Asamu. V Bombaju pa deluje v bolnišnici s. Konradina Resnik iz družbe Dragocene Krvi. Vsaka od teh je v misijonih že nad 30 let.

V *Pakistanu* se udejstvuje v bolnišnici njih družbe misijonskih zdravniških sester ena od treh sester Žužek, dr. Terezija, zdravnica-specialistka za anestezijo.

Če se razgledamo po drugem kontinentu, *Afriki*, naletimo najprej v Ugandi na dve drugi sestri Žužkovi: dr. Janjo, ki vodi misijonsko bolnišnico v Kampari, in sestro Silvo, farmacevtko, ki v isti misijonski bolnišnici vodi lekarniške posle. Tudi ti dve sta članici družbe Misijonskih zdravniških

sester in vse tri so doštudirale v izseljenstvu. V Ugandi delujejo tudi trije misijonarji-duhovniki, ki jih želimo šteti med slovenske misijonske moči, o. Zagorec, o. Rink in o. Keefe; prvi in drugi sta slovenskih staršev sinova, tretji pa ima Slovenko le mater; živahno delujejo vsak na svojem misijonu. V Kongu je že štirideset let brat Marcel Kerševan CM, dočim se mu je pred triindvajsetimi leti pridružil njegov rodni brat in sobrat in br. Karel Kerševan CM. V Afriki imamo tudi skupino treh beneških Slovencev: V Tanzaniji sta o. Emil Čuk in o. Ivan Obala, vsak na svoji župniji, dočim je o. Lovro Ošnjak v Mozambiku. Prva dva pripadata redovni družbi Marijinega Brezmadežnega Srca. V Togo je komaj pred letom dni odpotoval iz Slovenije frančiškanski misijonar o. Hugo Delčnjak. V Zambiji se je zbrala lepa vrsta slovenskih jezuitov: kakih 20 let je bil že tam o. Radko Rudež, kateremu se je pridružil o. Jože Kokalj iz domovine in o. Lovro Tomažin iz izseljenstva. Z njimi sodeluje tudi br. Jože Rovtar, pa dve laični misijonarki Zinka Herzog, učiteljica, in Kristina Mlakar, profesorica. Do nedavnega je bil tam tudi sobrat-filozof Rozman Stanko, ki je šel zdaj študirat teologijo v Toronto, Kanada. Še več moči pa se resno pripravlja na pot v Zambijo, kjer kaže, da bodo slovenski jezuiti v družbi s hrvatskimi, ki jih je tudi že nekaj tam, ostvarili najmočnejšo slovensko misijonsko postojanko že v kratkem času. Še drug jezuitski misijonar deluje v Afriki, in sicer v Rodeziji, br. France Pregelj, ki je odšel tja iz izseljenstva. Že predvojni slovenski delokrog je tudi Južna Afrika, kjer v Južnoafriški Uniji že nad 30 let živita misijonarja o. Bratina Franc in br. Poznič Valentin iz družbe Sinov presvetega Srca, katerima se je po vojni pridružil o. Albin Kladnik iz iste družbe. V isti državi delujejo tudi tri uršulinke: S. Ksaverija Lesjak in s. Brigita Bregar sta še iz predvojnega časa tamkaj, dočim je s. Škerlj Gloria prišla v deželo šele pred nekaj leti in trenutno v Zambiji dokončava univerzitetne študije. Poleg teh so v isti državi tudi štiri misijonarke iz družbe Oblatinj sv. Frančiška Saleškega, vse prav tako še iz predvojne dobe: dve rodni sestri, s. Benigna in Alojzija Šteh in pa s. Vincencija Novak ter s. Elizabeta Pogorelec, ki sta na vodilnih mestih njihovih misijonskih postojank. Končno imamo v državi Čad slovensko misijonarko s. Ano Žnidarič iz družbe Pomočnic vernih duš.

Navesti nam je še najnovejši delokrog slovenskih misijonarjev, *Madagaskar*, kamor je že pred 40 leti odšel delovat lazaristovski brat Obreza, ki pa je po nekaj letih delovanja umrl. Madagaskar je področje, kjer se je rod slovenskih misijonarjev, podobno kot v Zambiji, kar naenkrat pojavil, takorekoč čez noč, pa tudi obeta postati važno področje slovenske misijonske akcije. Naši misijonarji delujejo vsi na južnem, še zelo neciviliziranem in poganskem delu tega velikega otoka ob južnoafriški obali, ki pa nikakor ne spada pod Afriko. Pred desetimi leti je šel tja misijonarit primorski rojak Ivan Štanta CM, skupaj s tremi drugimi italijanskimi misijonarji. Kmalu za njim so poslali tja slovenski predstojniki s. Marjeto Mrhar, usmiljenko sv. Vincencija Paveškega. Ta je razvidela, da je za slovensko misijonsko akcijo Madagaskar sicer zelo težko, a prelepo misijonsko področje. Vzbudila je zanimanje zanj tako v Baragovem misijonišču in slovenskih lazaristih v domovini, kakor tudi pri vseh slovenskih škofih. Napravil se je sporazum med škofijo področja, kamor naj bi šli novi slovenski misijonski

delavci, med predstojništvom Misijonske družbe, ki ima v skrbi tisti misijon, in med slovenskimi škofi, da bodo slovenski škofijski duhovniki in slovenski lazaristi tamkaj družno misijonarili. Sad tega dogovora je bil odhod Franceta Buha CM iz Baragovega misijonišča tjakaj in za njim že dveh škofijskih duhovnikov, Česnika Silva in Cikaneka Stankota; poleg tega pa so šle tjakaj še sestre usmiljenke, bolničarka s. Daniela Šeme, zdravnica s. Rojc Justina, s. Pavlišič Božena in s. Pavlič Vincencija. Franc Buh CM in Česnik Silvo delujeta vsak na svojem misijonu, dočim Cikanek, ko to pišemo, še študira malgaščino, pa bo v kratkem tudi on zaozal v misijonsko ledino. V kratkem odideta tja še dva lazarista: bogoslovec Peter Opeka in duhovnik Gajšek iz domovine. Sestra zdravnica dr. Justina Rojc ima v svojem nadzorstvu več misijonskih bolnišnic in dispanzerjev, ostale sestre pa delujejo po raznih postojankah kot bolničarke.

Preostane nam še beseda o delu naših misijonark med *Čulupi Indijanci* v predelih na meji med Paragvajem in Argentino, kamor so pred več kot tridesetimi leti odšle mariborske šolske sestre med tedaj še predvsem primitivne in poganske rodove. Zdaj se tam nahaja od nekdanjih pionirk samo še ena: s. Tobija Fideršek, kateri pa se je zadnje čase pridružila s. Frančiška Flajšman. Delata skupaj s številnimi sestrami argentinske, paragvajske in urugvajске narodnosti.

Če sestavimo iz teh podatkov nekaj statistike današnjih slovenskih misijonskih moči v svetu, dobimo tole tabelo, sestavljeno po položaju sredi junija 1970.

	Azija	Afrika	Madagaskar	J. Amerika	S k u p a j
Škofijski duhovniki			2		2
Redovni duhovniki	10	12	2		24
Redovni bratje	5	5			10
Redovnice	16	10	5	2	33
Laični misijonarji	1	2			3
Skupaj =	32	29	9	2	72

Po pripadnosti družbam imamo v misijonih danes 13 jezuitov, 6 salezijancev, 4 lazariste, 3 Sinove Presvetega Srca, 1 frančiškana in 5 iz raznih družb ter 2 škofijska duhovnika; poleg tega je med misijonarkami 8 usmiljenih sester sv. Vincencija Pavelskega, 6 uršulink, 4 oblatinje sv. Franč. Saleškega, 3 iz družbe misijonskih zdravniških sester, 2 frančiškanski Marijini misijonarki, 2 kanosijanki, 2 iz družbe Pomočnice vernih duš, 2 mariborski šolski sestre, 1 Hči Marije Pomočnice in 5 iz raznih družb. Končno en laični misijonar in dve laični misijonarki. Skupaj 72 misijonskih moči na terenu.

Seveda je prav mogoče, celo verjetno, da je še kaj več slovenskih misijonarjev in misijonark na misijonskem polju, pa vsaj pisec teh vrstic zanje še ne ve. Vsekakor pa nam ta statistična tabela pokaže, da smo še zelo daleč od stanja pred drugo svetovno vojno, ko smo lahko našli okrog 140 slovenskih misijonskih moči na misijonskem polju. In še teh, ni vseh rodilo slovensko misijonsko prizadevanje, ampak je mnoge za misijone vzgojilo neslovensko okolje, sredi katerega so zrasi.

L. L. CM

naši misijonarji pišejo

MADAGASKAR

Zdravnica s. dr. JUSTINA ROJC piše 1. sept. letos z Madagaskarja:

„Vaše pismo s čekom sem prejela. Bog povrni! Kako mi je denar prav prišel! Po koncilu se je mnogo govorilo o misijonstvu, a kaže, da je vse ostalo pri starem ali da je še slabše. Naši predstojniki so resno v skrbeh glede prihodnosti. V Evropi in drugod po Cerkvi radi naglašajo, da bi mlade Cerkev kot naša morale same prispevati za svojo rast, in zato ne dajejo pomoči. V resnici je pa mlada Cerkev še tako revna, da ni računati na kakšno samovzdrževanje. Vidim, kako je v dispanzerju. Ljudje, zlasti matere, so silno hvaležni, če jim otrok ozdravi, zlasti ko so že mislile, da bo umrl. Iz velike hvaležnosti mi prinesejo, kar največ zmorejo: suho kokoš ali pa kilogram riža s 4 jajci. Če bi to bilo na župniji, bi moral župnik vsak dan jesti kokošje meso in riž ali pa pošiljati kokoške na evropski trg na prodaj, kajti tu ni odjemalcev, ki bi imeli denar. Ni in ni denarja, ker ni zaslužka. Zato še enkrat: Bog povrni vsem, ki so k daru prispevali!

Od zadnjič, ko sem vam pisala, sem doživela že marsikaj lepega, pa tudi žalostnega. V posebno veliko tolažbo sta mi bila dva krsta mojih bolnikov. Prvi je bil po rodu Malgaš, srednjih let, težko bolan. Prišel je iz 80 km

oddaljenega kraja, seveda prepozno. Ko sem ga vprašala, zakaj ni prišel prej, me je žalostno pogledal: ni imel denarja za prevoz in za riž za ta čas, ko bi bil na zdravljenju. Ko se mu je stanje poslabšalo, me je zaskrbelo. Tihó sem vprašala hčer, če so katoličani. (Navadno nikoli ne vprašujem po veri in narodnosti, da bi ne imeli vtisa, da delam razločke med njimi.) Pa mi je takoj odgovorila, da je ona protestantka, mati katoličanka, za očeta pa sploh ne ve, kakšne vere je. Tako je povedala, da je pogan. Obzirnó smo ga čez nekaj časa vprašali, če kaj želi, in nam je v naše presenečenje odgovoril, da želi biti krščen kot katoličan in da bi ga krstila sestra zdravnica... Ko smo mu pojesnile, da je blizu duhovnik in da je lepše, če krst od njega prejme, je rad pristal. Prejel je krst s takšno vero, kot bi bil najbolje poučen. Čez nekaj dni je umrl.

Vprašali boste, zakaj v družini takšna razlika v veri. Hči nam je pojasnila: V vasi, kjer je mati doma, je bil pred dolgimi leti katoliški misijonar in jo je krstil. Potem je odšel in drugega za njim več ni bilo. „Ko sem bila še majhna, je v našo vas prišel protestantski misijonar. K njemu sem hodila v šolo in me je krstil. Kmalu je tudi ta odšel. In za njim ni bilo nikogar več.“

Njen oče, naš bolnik, je bil vpliven mož v vasi in zelo pošten. V srcu je

bil verjetno že zdavnaj katoličan in Bog mi ga je pripeljal k nam po krst. Tako je mislila hči in smo mislili tudi mi.

Drugo lepo doživetje je spreobrnjenje še ne tako starega Kitajca, očeta številne družine, ki je bila že vsa katoliška, le on ni prišel do tega, da bi zavrzel prejšnjo vero in se oprijel onve. Sedaj pa je močno zbolel. Z zaupanjem se je zatekel k meni po pomoč. Nisem ga poznala, a po zunanosti sem videla, da je Kitajec. Zavzela sem se zanj in mož je počasi okrevал. Lepega dne pa me je presenetila z novico, da želi biti oče krščen. Šli smo po misijonarja, ki je moža krstil brez pomišljanja, saj je po otrokih že zdavnaj poznal in cenil krščanstvo, le dedna izročila so ga zadrževala. Ko sem potem prišla k njemu, je bil ves prerojen. Hvala Bogu, tudi zdravje se vrača in bo lahko še zgled svoji številni družini.

Zdaj sem dobila dovoljenje, da na Madagaskarju lahko izvršujem zdravniško prakso; a po zakonu o tujcih ne smem računati nobene zdravniške uslužnosti. Tudi v malgaško zdravniško društvo so me včlanili. Iz Pariza mi pa pošiljajo neko zdravniško revijo. Nekaj se je le uredilo in spet je ena skrb manj. A je prišla druga žalostna novica: moja mama je umrla. Res je bila stara že 86 let, a vendar je bila še trdna in sem upala, da jo bom še videla. Njo in sebe vam priporočam v molitev!“

Od s. ROŽENE PAVLIŠIČ, ki deluje skupaj s s. Marjeto Mrhar v dispanzerju v Tangainoniju, imamo dve pismi s konca leta 1969 in iz 1970. V začetku novembra 1969 piše uredništvu:

„Iskreni Bog plačaj za Vaše pismo. Bila sem ga vesela. Od vas štirih v Baragovem misijonišču, ne poznam

S. Božena Pavlišič z otrokom pred misijonom v Tangainoyu na Madagaskarju

osebno nobenega, tudi g. Sodja ne. V družbo usmiljenk sem vstopila l. 1962. Preje pa nisem imela z lazaristi nobene vezi. Za misijone sem se navdušila, ko sem delala v Mariboru v bolnici v letih 1960 in 1961, da ko sem tudi obiskovala verouk za dekleta na Brezju pri Mariboru in pozneje v kapelici Srca Jezusovega v Mariboru pod vodstvom jezuita p. Laura. Takrat sem sanjala o laiškem apostolatu. Mislila pa sem, da me Bog hoče imeti za apostolsko delo doma, zato sem vstopila k usmiljenkam in po preobleki delala v Kozmetu v Peči. Končno sem se opogumila in zaprosila za misijone. Prošnja je bila uslišana hitreje kot sem pričakovala.

Prosila sem novembra 1967, odgovor sem pa dobila prve dni januarja 1968 in tudi naročilo, naj uredim vse potrebno za čimprejšnji odhod. Da sem bila tega odgovora vesela, mi ni treba pripovedovati.

Ko sem prišla z ostalima dvema slovenskima sestrama na Madagaskar, sem najprej nekaj mesecev študirala v tukajšnji provincialni hiši jezika in ostalo. 16. avgusta pa sem prišla v Tangainony, kjer deluje s. Marjeta že dve leti. Od Fort-Dauphina do tu smo potovale tri dni. Potovanje je bilo naravnost romantično. Škoda, da ne znam opisati... Vozili smo se z 'avto-carnaval', nadaljevali z vlakom, se presedlali na 'taxi-brousse', preplavali na splavu dvakrat precej široko reko in se končno s pirogo, slovesno ob spremljevanju trobente — izkrcali v Tangainonyju,

ki vam je že po s. Marjeti poznan. Kraj je oddaljen 60 km od Farafangane. Misijska postaja je tu že od leta 1910. A prve sestre domačinke, imenovane Marijine sestre, so se tu za stalno naselile šele leta 1946, prej so se vsak teden vozile iz Farafangane. Leta 1963 se je ta družba samih domačink zlila v našo družbo usmiljenk. In njim se je pridružila kot prva misijonarka naša s. Marjeta Mrhar. Sedaj je tu pet sester domačink in pa midve. Domačinke vodijo osnovno šolo do četrtega razreda, v popoldanskih urah gospodinjstvo šolo in katehezo. Midve pa delava v dispanzerju. S. prednica ima pooblastilo, da deli sveto obhajilo sestram in vernikom in ga nosi bolnikom vselej, kadar je župnik odsoten radi misijskih potov...

Bolnikov imava s s. Marjeto v dis-

Dekleta iz gospodinjstva šole v Tangainonyju pripravljajo v času lakote obed za 500 otrok, ki so jih sestre dan na dan tako hranile.

Skupina otrok na dvorišču gospodinjke šole v Tagainonyu pri kosilu

panzerju zelo veliko. Delava dopoldne in popoldne. Dnevno jih pride 300 do 350, a kakšen dan tudi do 400. Nekateri so prav težko bolni in bi spadali bolj v bolnišnico kot ambulanto. Toda le redko nama uspe koga poslati v bolnico, rajši čakajo doma smrti brez vsake pomoči. Vprežne živine nimajo, ne konj, ne oslov, zato morajo bolnike, ki sami ne morejo hoditi, prinesiti v dispanzer kilometre daleč ali, kot tu pravijo, ure in ure daleč. (Tu se daljava ne meri s km, in te bo domačin debelo pogledal, če ga vprašaš, koliko km daleč živi; moraš ga vprašati, koliko ur ima do tja in tja.) Edino prevozno sredstvo je sedaj v novejšem času avtomobil, ki je pa po vaseh redkost, če sploh je kakšen. Tudi krav nimajo takih kot so pri nas. Imajo sicer krave, a ne mlekarice, samo za meso, ker so pač slabo hranjene. Zato je podhranjenost

zelo velika, posebno še med majhnimi otroci. Uvažajo mleko v prahu, a je predrago, da bi ga mogli kupiti, razen izjemoma. Radi podhranjenega ljudstva so pogoji za zdravstvo zelo težki in pride pogosto do raznih epidemij, zlasti pa do črevesnih bolezni. Tudi so v prahu in pesku neke vrste bolhe, ki se bosonogim rade zarede v kožo pod prsti in povzročajo gnosenje.

S s. Marjeto hodiva izmenjaje vsako nedeljo popoldne v eno izmed okoliških vasi, v spremstvu še ene sestre domačinke. Ko prideva v vas, zbereva ljudi v mali vaški kapelici, ki ni drugega kot lesena, s palmovimi vejami pokrita koliba, kjer najprej skupno pomolimo. Nato je verouk, skupno ali po skupinah, nakar obiskujeva družine po domovih. Popoldne imajo praktično predavanje o higijeni in o negi otrok.

Gladna mamica ne more dati otroku mleka; misijonarka ga mora kupiti zanj.

Zdravnica s. Justina pride k nam vsakih 14 dni. Pripelje se v soboto zjutraj ali že v petek zvečer z duhovnikom, ki pride vsak teden pomagat župniku, in se vrne v nedeljo popoldne ali v ponedeljek zjutraj.“

Zelo smo hvaležni misijonarki, da nam je tako lepo popisala način dela v njenem misijonu. Tako imamo precej trdno predstavo o tem. V naslednjem pismu z dne 7. V. 1970 nam še marsikaj drugega pove.

„Včeraj sem prejela Vašo pošiljko 100 dolarjev. Iskreni Bog povrni! Za ta denar bom kupila konzerviranega mleka za otročiče. Mati prinese otroka v dispanzer, pa jo vprašam, kaj mu je, ko ga je sama kost in koža. Mati odgovori, da ne more ali ne mara jesti riža... Seveda, ko mu je komaj nekaj mesecev. Samo svetovati, naj otroku dajejo mleka, nič ne

pomaga. Treba je dati mleko, ne nasvet.

Vsak prosti trenutek porabim za obisk ubogih po domovih. Žal, me dispanzer zelo priklepa na postajo. Obiski me zelo približajo domačinom, spoznavam njihove običaje in način življenja, pa tudi vso bedo in revščino vidim od blizu. Tako lažje razumevam vse, ki pridejo v dispanzer z različnimi težavami. Sestra domačinka mi je ob prihodu v misijon v pogovoru takole dejala: Če boste vi naredili dva koraka v približanju domačinom, bodo oni naredili tri korake do vas; če pa boste vi naredili en korak nazaj, čes ne vem, kako je treba, bo domačin odstopil pet korakov... Vidim, da je imela prav, in sem ji zelo hvaležna za tako praktičen nasvet. Brez materialne pomoči je nemogoče delati, zato se Vam za vsako pomoč vnaprej zahvaljujem in molim za vse dobrotnike!

POSLOVILNO PISMO BRATA KARLA KERŠEVANA CM.

Točno pred dvema mesecema sem Vam zadnjikrat pisal. Takrat sem še sanjal o Madagaskarju, danes se pa poslavljam od misijonov sploh. Da, kmalu potem me je bolezen močnejše napadla, prvič, po povratku sèm lani avgusta. V začetku julija smo bili na duhovnih vajah v Bikoru in mi je tedaj bilo že nekoliko boljše, tako da ne g. škof in ne belgijski vizitator, s katerima sem tam mogel osebno govoriti, nista menila, da bi nujno bilo treba misliti na moj povratek v Evropo. Ko sem se pa zopet vrnil v Bologo, mi je zopet šlo na slabše in tukajšnji zdravnik protestantskega misijona odklanja odgovornost za nadaljni razvoj bolezni, ker se ob njej pojavljajo nove komplikacije, katerim zaradi omejenih možnosti tukajšnje zdravniške službe on ne bi bil kos. Tako je sedaj moj dokončni odhod od tukaj v teku ter se v družbi s brata s sosednje postaje, kateri odhaja na svoj redni dopust, odpeljem na praznik Vnebovzetja po reki navzdol do glavnega mesta Kinshaja, kjer je pismeno že urejeno, da takoj po prihodu dobiva prostor na letalu za v Belgijo. Tako gre torej, po dobrih 23. letih, moja misijonska karijera h koncu in za Vas ne bom več zanimiv. Zal mi je, da ne morem še nekaj več let aktivno sodelovati na terenu, ker je pri nas res stiska, zlasti za moške misijonske moči. Koliko dela je bilo tukaj zame še predvidenega! Res nisem več mlad, duhovno pač, fizična mašina se je pa preneglo skrhalo. Zakaj tako!?! Morda se je od rane mladosti preveč od nje zahtevalo! Res, sem moral garati od otroških let naprej. No, bodi kakorkoli, božja volja naj se zgodi!

Bolobo, 7. avg. 1970.

Brat Karel Kerševan CM v družbi z domačinoma

Misijonskim prijateljem v Argentini!

Bližamo se našemu največjemu vsakoletnemu misijonskemu podvigu
v pomoč vsem slovenskim misijonarjem.

JUBILEJNA 20. MISIJONSKA VELETOMBOLA 3. JANUARJA 1971

Lepo vas vabimo in prosimo: Sodelujte vsi požrtvovalno, da bo ta
tombola višek vseh dosedanjih!

VIŠEK DAROV OB AVTOMOBILSKI AKCIJI
VIŠEK V ŠTEVILU PRODANIH TABLIC
VIŠEK V DRAGOCENIH DOBITKIH
VIŠEK V MNOŽIČNI UDELEŽBI ROJAKOV
VIŠEK V LEPEM POTEKU IN RAZPOLOŽENJU
VIŠEK V POMOČI NAŠIM MISIJONARJEM
VIŠEK V NJIH SREČI IN HVALEŽNOSTI DO NAS!

NAŠE JUBILEJNO GESLO NAJ BO:

VSI ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1970: V Argentini in sosednih deželah: navadna 1000 pesov, podzorna 2000; dosmrtna 10.000. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1¼ (2 in pol, 18) funtov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthura) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolice: Rev. Andrej Prebil CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač CM, 95 MacDonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101,

Vrabc Franc, Baraga House, 19 A'Beckett St., KEW, Vic.

MISIJONSKI DAROVI

BARAGOVO MISIJONIŠČE

Družina Edvard Širca, Luján, 20.000 pesov.

DOSMRTNE NAROČNINE KM

Frank Bregar, Quincy; dr. Valentin Meršol, Cleveland; Karolina Pogorelc, Lorain, in Jennie Žele, Cleveland — vsi iz Združenih držav Severne Amerike.

Sporočamo, da se približujemo končni številki 300 novih dosmrtnih naročnikov, kajti narasla je na 288! Še 12 dosmrtnih in bo cilj stoočtostno dosežen!

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

5 otrok misijonskega sodelavca Lojzeta Rezlja iz Villa Ballester, Argentina, Lojzek, Martica, Marko, Irena in Andrejček, iz hranilčkov, za misijonarja *Franca Buha* CM, na Mađa-

gaskarju, 3.000 pesov. N. N., Luján, za o. Jožeta Cukaleta SJ, Indija, 4.000 pesov; za bogoslovca *Petra Opeka* CM, pred odhodom na Madagaskar, njegov novomašni boter g. Merkursy 10.000 pesov. Za g. *Frančica Buha* na Madagaskarju, N. N., San Justo, 15.000 pesov; za istega na „I. Buhovo nedeljo“ vaščani *Slovenske vasi*, 87.100 pesov. Za o. *Huga Delčnjaka OFM* v Togu, 6.000 pesov, č.g. Stanko Skvarča, Luján; isti za s. dr. *Justino Rojc* na Madagaskarju, 4 tisoč pesov.

Sklad za VSE SLOV. MISIJONARJE

Družina Dacar, Gral. Gutiérrez, prov. Mendoza, 5.000 pesov; Slovenka iz Tuequegnieuxa, Francija, 100 frankov; Ivana Jagodič iz Tirolov, 1.000 šilingov in 100 za krst poganškega otroka na ime Anton.

VSEM V IMENU MISIJONARJEV ISKRENI BOG PLAČAJI!

Misijonar o. Jože Cukale DJ s sodelavci na izletu. Jedo s palmovih listov, kar z rokami . . .

Correo Argentino Suc. 37	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3143
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5612

Registro de la Prop. Int. N° 977.679
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires